

1.เรื่อง marketing challenges

-อะไรที่ทำให้คุณยอคิดว่าเป็นความท้าทายในการทำการตลาดเรื่อง CBT ของพัฒนาชุมชนคะ?

การค้นหาและตระหนักในเรื่องของการจะนำเอาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อให้มีส่วนร่วมกัน ได้ทราบและตระหนักถึงความสำคัญของชุมชน เช่น โครงการโอทอปนวัตกรรม เป็นโครงการที่ค้นหาความเป็นตัวตน ค้นหาอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อดึงศักยภาพขึ้นมาโดยที่บุคคลในชุมชนจะได้ทราบและมองเห็นถึงโอกาสที่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง

- สิ่งที่เป็น Key challenges สำหรับพัฒนาชุมชนในการทำการตลาดคืออะไร?

สิ่งสำคัญในการค้นหาศักยภาพของชุมชน คน และทรัพยากรที่มีอยู่ให้สามารถขับเคลื่อนได้ รวมไปถึงชุมชนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญาร่วมกัน ส่งผลให้ชุมชนสามารถเปิดหมู่บ้านหรือเปิดรับนักท่องเที่ยว กลุ่มคนที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชมและยังสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์ต่างๆของตนเองให้แก่ผู้มาเยือนได้อีกด้วย นอกจากนี้แล้วการให้ความรู้โดยการอบรมเพื่อค้นหาศักยภาพของชุมชนเพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมนั้นก็ถือว่าเป็นอีกหนึ่งสิ่งสำคัญเช่นกัน

2.เรื่อง marketing success

- ความสำเร็จในการทำการตลาดของการท่องเที่ยวโดยชุมชนสำหรับพัฒนาชุมชนคืออะไร?

ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่ต้องรอภาครัฐมาช่วยสนับสนุน ชุมชนมีทีมและโครงสร้างที่เข้มแข็งสามารถดูแล จัดสรรประโยชน์ต่างๆให้คนในชุมชนได้ อีกทั้งชุมชนยังสามารถต่อยอดและรักษาความเป็นอัตลักษณ์ของตนไว้ได้เมื่อมีสิ่งต่างๆจากภายนอกเข้ามา

-สิ่งที่เป็น key success ของการทำการตลาดการท่องเที่ยวโดยชุมชนสำหรับพัฒนาชุมชน?

สิ่งสำคัญหรือกุญแจหลักที่ทำให้ตลาดการท่องเที่ยวโดยชุมชนสำเร็จคือ คนในชุมชนที่ให้ความร่วมมือและพร้อมที่จะพัฒนาชุมชนของตนเองให้ดีขึ้น รวมไปถึงงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาและประชาสัมพันธ์ ชุมชนให้เป็นที่รู้จักต่อนักท่องเที่ยวและผู้สนใจ นอกจากนี้การมีต้นทุนด้านวัฒนธรรมและสังคมก็เป็นอีกหนึ่งความสำเร็จในการทำตลาดการท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน

เช่น งบประมาณมาช่วยในการสนับสนุนชุมชนให้มีการจัดการ มีระบบต่างๆที่โปร่งใสและชัดเจน โดยมีหน่วยงานภาครัฐเข้าไปมีส่วนร่วมในการอบรมพื้นฐานชุมชนในเรื่องการนำเสนอความเป็นตัวตน วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ เป็นต้น เมื่อชุมชนมีความชำนาญแล้วการต่อไปคือการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เป็นที่รู้จักในกลุ่มนักท่องเที่ยว